

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling Oleby skola

Läsåret 2018-2019

Fastställd 2018-11-05

Gäller till 2019-09-30

Revideras varje läsår, ansvarig är rektor

Likabehandlingsarbetet regleras av diskrimineringslagen (2008:567) och skollagen (2010:800). Sammanfattningsvis innebär dessa lagar förbud mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av barn och elever. Alla barn och elever har idag ett lagligt skydd mot kränkande behandling som trakasserier och mobbning.

Lagen omfattar all verksamhet som beskrivs i skollagen.

Vår likabehandlingsplan är ett målinriktat arbete för att

- främja barns och elevers lika rättigheter.
- förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

På Oleby skola råder nolltolerans mot kränkande behandling och mobbning. Vår vision är att alla elever ska känna trygghet och mötas av positiva uppskattande vuxna, som reagerar på, och agerar mot, alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Trygghet är en förutsättning för lärande, hela skolan ska därför medvetet granska det dagliga arbetet med att utveckla och säkerställa elevens enskilda rättigheter.

Definitioner

Vad är kränkande behandling?

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Där kränkande behandling sker handlar det ofta om relationer och maktförhållanden. Kränkande behandling beskriver en relation i obalans. Det som avgör om en handling är att betrakta som kränkning är individens upplevelse.

Kränkande behandling kan vara:

- Fysisk t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar.
- Verbal t.ex. svordomar, könsord, förolämpningar och hotelser.
- Psykosocial t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning.
- Text- och bildburen t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, sms.

Tidigare har vi talat om mobbning, idag har begreppet utvidgats och kallas kränkande behandling.

Vad är diskriminering?

Diskriminering är när någon missgynnas genom särbehandling p.g.a. någon av de diskrimineringsgrunder som diskrimineringslagen omfattar.

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Diskrimineringsgrunderna

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionshinder
- Könsöverskridande identitet
- Ålder (Undantag finns i Diskrimineringslagen 2 Kap. 6§)

Diskriminering kan ske exempelvis genom skolans regler eller rutiner.

- Direkt diskriminering: En elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av diskrimineringsgrunderna.

- Indirekt diskriminering: En elev får inte missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler med mera tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt. Att exempelvis behandla alla lika kan innebära diskriminering.

Definitionerna gäller kränkningar mellan elever och mellan personal och elever.

Oleby skolas trygghetsmål

- Alla har rätt att känna trygghet på Oleby skola/fritidshem.
- Ingen ska utsättas för kränkande behandling på Oleby skola/fritidshem.
- Alla arbetar för att motverka kränkande behandling.
- Alla ska kunna känna att de blir respekterade av såväl elever som personal.
- Ingen ska behöva vara rädd ute på skolgården.
- Alla elever ska veta vem de kan vända sig till om de själva eller en kamrat behöver hjälp.

Skolans ansvar

Under rektors ledning ansvarar varje skola för att utarbeta en lokalt anpassad Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling samt ordningsregler. Ordningsreglerna skall utarbetas i samråd med elever och vårdnadshavare.

Planen ska konkret ange hur skolan/fritids arbetar för att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar och diskriminering. Den ska även vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Det skall tydligt framgå på vilket sätt skolan/fritids skall arbeta för att uppnå detta.

Den ska följas upp årligen vid kvalitetsarbetet då nya målsättningar och åtgärder omformuleras.

Åtgärder 2017-2018

- Arbetet med Kamratgruppen kommer att fortlöpa. Nya medlemmar kommer att utses i början av terminen och de nya medlemmarna kommer omsorgsfullt att sättas in i vad som förväntas av dem. Tanken är att gruppen även i år ska ha träffar två gånger per termin.
- Om behov uppstår kommer vi även i år att utöka rastvärdskapet. Förhoppningen är dock att detta inte kommer att behövas.
- Vi i personalen kommer att fortsätta att vara fortsatt ihärdiga med att kontakta vårdnadshavarna om vi ser oönskat beteende hos eleverna (kränkningar, dåligt språkbruk, skadegörelse m.m.).

- Under läsåret 2017/2018 kommer hela skolan att arbeta med diskrimineringsgrunden "Religion eller annan trosuppfattning". Detta arbete kommer tidsmässigt att spänna över hela läsåret.
- P.g.a. att fadderverksamheten inte har fungerat tillfredsställande under de senaste två åren så kommer vi att plocka bort denna arbetsform detta läsår. I stället kommer eleverna att få prova på att samarbeta i olika, ej fasta, åldersblandade grupper (t.ex. vid julpyssel, friluftsdagar och andra liknande tillfällen).

Utvärdering av åtgärder 2017-2018

- Kamratgruppen träffades två gånger per termin under föregående läsår. Två elever från vardera åk 1, 2 och 3 satt med i gruppen under ledning av Therése Nilsson. Gruppen gick runt och presenterade sig i klasserna så att alla skulle vara införstådda med vilka elever de kunde vända sig till ute på raster om de kände sig ensamma. Gruppen satte även upp en M-skyld (M=mötesplats) ute på skolgården dit eleverna kunde gå om de önskade att bli upplockade och med i någon lek. Gruppens arbete fungerade delvis som det var avsett. Det hände dock att gruppens medlemmar tog på sig att reda i konflikter som uppstod ute på raster och detta förvärrade ofta situationen. Därför beslutade vi att stryka denna åtgärd framöver.
- Rastvårdskapet utökades under förra läsåret. Vi satte in dubbla rastvakter under andra halvan av förmiddagsrasten (09.45-10.00). Vi hade några elever i åk 2 och 3 som vi behövde ha lite extra koll på under rasterna. Med facit i hand så kan vi se att det var på sin plats med ett utökat rastvårdskap.
- Vi var konsekventa och väldigt överens om i vilka situationer vi ansåg att vi behövde kontakta vårdnadshavarna p.g.a. oönskat beteende hos eleverna. Vårdnadshavarna uppskattade att vi höll en öppen och rak dialog med dem.
- Diskrimineringsgrunden "Religion eller annan trosuppfattning" togs upp i klasserna från november och fram till april. Vi hade egentligen menat oss att jobba med ämnet under hela läsåret men p.g.a. simundervisning, nationella prov och annat som kom emellan så blev det inte riktigt så. Men vi jobbade med frågor kopplade till denna diskrimineringsgrund bl.a. under SO-lektionerna.
- Under läsåret som gick fick eleverna träffas i åldersblandade grupper vid friluftsdagar (t.ex. Blåberget, Sirsjörundan, Olebyloppet), städdagar på skolgården. Eleverna uppskattade detta i stor utsträckning.

Åtgärder 2018-2019

- Med start vecka 42 så anordnas varje förmiddagsrast gemensam rastaktivitet med av pedagog styrda lekar. Detta för att ge möjlighet för alla elever att delta i lekar på rasten.
- Vi har även i år dubbla rastvakter under andra halvan av förmiddagsrasten, d.v.s. 09.45-10.00. Detta eftersom alla barn är ute då.
- Vi kommer även i år att vara fortsatt flitiga med att ta kontakt med elevernas föräldrar om eleverna missköter sig eller kränker andra under skoldagen.
- Under läsåret 2018/2019 kommer vi att arbeta med diskrimineringsgrunden "Sexuell läggning".

Kartläggning

En kartläggning ska ske varje vårtermin då likabehandlingsplanen ska revideras inför kommande läsår. En del i kartläggningen är en elevenkät, som samtliga elever anonymt fyller i. Detta sker varje läsår under februari månad. Syftet är att få kunskap om elevernas trivsel på skolan/fritids och att kunna åtgärda eventuella brister. Arbetslaget analyserar och diskuterar resultaten och detta överlämnas därefter till rektor. Materialet ligger till grund för vilka åtgärder skolan/fritids ska vidta för att öka elevernas trivsel och trygghet.

Varje mentor ansvarar för att vid varje utvecklingssamtal, tillsammans med elev och vårdnadshavare, diskutera den psykosociala arbetsmiljön och elevens trivsel på Olebys skola/fritidshem.

Förebyggande arbete

Klassråd

Varje klass har klassråd för att bl.a diskutera frågor om trivsel och miljö samt förbereder frågor som ska diskuteras vidare i elevrådet.

Elevråd

Skolans elevråd sammanträder 1 gång/månad.

Värdskap

Personalen turas om att vara rast-, mat- och bussvärd i ett förebyggande arbete kring kränkningar.

Gemensamma aktiviteter

Genom gemensamma aktiviteter över klassgränser kan vi förebygga kränkningar som ofta har sin grund i att eleverna inte känner varandra. Vi arbetar med aktiviteter som främjar gemenskapen eleverna emellan så som friluftsdagar och andra aktuella arrangemang.

Kommunikation

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling presenteras och diskuteras på föräldramöte och klassråd på höstterminen. Planen finns också aktuell på kommunens hemsida.

Mentorskap på Oleby skola

Syfte

En förutsättning för att vi ska uppnå målen för vår verksamhet är att vi lyckas skapa en god psykosocial och fysisk arbetsmiljö. När det finns en god anda, ett öppet och positivt klimat i klassrummet och i skolan/fritids så underlättar det våra möjligheter till måluppfyllelse. Eleven ska känna trygghet.

Flera delar är nödvändiga för att skapa det klimat vi vill ha. En är att varje elev känner sig sedd som individ och samtidigt synlig i en grupp. En annan är att varje elev ges och tar inflytande över sin och gruppens situation. En tredje är att varje elev har en relation till sin mentor som vilar på en professionell grund och vars syfte är att stärka och utveckla elevens lärande.

Oleby skola/fritids ordningsregler 2018/2019

Våra ordningsregler är viktiga för att skapa en god atmosfär och trivsel för både elever och personal. Skolan/fritids är en gemensam arbetsplats och vi har ett gemensamt ansvar att skapa en trygg och harmonisk stämning här. Anslås på fler ställen!

På vår skola/fritids

- respekterar vi varandra.
- behandlar vi andra som vi själva vill bli behandlade.
- accepterar vi inte kränkande behandling och/eller mobbning.
- ska alla känna gemenskap och trygghet.
- ska vi vara rädda om våra egna och skolans/fritids saker.
- ska alla hjälpas åt med att plocka in lekmaterial efter användning.
- ska det råda matro i matsalen. Vi samtalar med låg ljudvolym och vi försöker att tänka på bordsskicket.
- försöker vi hålla en låg ljudvolym inomhus.
- undviker vi att springa inomhus.
- använder vi ett vårdat språk utan svordomar och nedsättande kommentarer.

I de fall som ovanstående ordningsregler inte följs, innebär det att skolan/fritids vidtar de åtgärder som bedöms nödvändiga.

Rutiner vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Hur anmäler elev eller vårdnadshavare

Vårdnadshavare och elever kan vända sig till någon av skolans personal för att göra en anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

När elev eller vårdnadshavare upplever att en kränkning sker, att eleven själv är kränkt eller att en kamrat utsatts för kränkande behandling tas kontakt med mentor, elevhälsa eller rektor.

Rektors anmälningsskyldighet

När en anmälan lämnats till rektor, informerar rektor Barn- och utbildningsförvaltningen om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har skett. Om det bedöms att behov finns, startas en utredning. Rektor meddelar Barn- och utbildningsförvaltningen när ärendet avslutas.

Rutinerna för utredning efter att anmälan gjorts

Alla som får kännedom om kränkande behandling har ansvar att reagera och agera i direkt anslutning till den aktuella händelsen. Den direkt berörda personalen gör anmälan till rektor.

Beträffande situationer där personal utsätter elev för kränkning skall rektor informeras omgående. Rektor utreder ärendet.

När elev utsätts för kränkning av annan elev/elever, och detta har kommit till skolans kännedom sker följande:

1. Den direkt berörda personalen lämnar anmälan omgående **till rektor**, som i sin tur anmäler till huvudman. Rektor beslutar om ärendet ska avslutas eller om det krävs vidare utredning. Kurator informeras och tar del av den anmälande lärarens och mentors dokumentation.

Direkt berörd personal ansvarar för att bedöma situationen och samtalar med berörda elever. Direkt berörd personal informerar vårdnadshavare. Direkt berörd personal meddelar mentor och delger kopia av kränkingsanmälan.

2. **Elevhälsan** behandlar ärendet skyndsamt och **kurator** är, i första hand, dokumentationsansvarig vid vidare utredning med ytterligare stöd från elevhälsan.
3. **Kurator** arbetar direkt med elever under vidare utredning och genomför samtal med:
  - den utsatte eleven/eleverna
  - kamrater eller andra som funnits runt situationen
  - den/de som utsatt elev/eleverna för kränkning
4. Uppföljning sker genom samtal med berörda elever för att konstatera att kränkning upphört. **Kurator** gör en skriftlig sammanfattning och avslutar ärendet. Berörda vårdnadshavare informeras.
5. Om kränkningen fortsätter trots att ovanstående åtgärder vidtagits, görs en ny anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Blanketten "Anmälan till rektor" finns på: intranätet/blanketter/Barn-och utbildning/förskoleklass, grundskola, grundsärskola/kränkingsanmälan